UKD 675.061.81

SKÓRY WYPRAWIONE FUTRZARSKIE	NORMA BRANŻOWA Skóry wyprawione futrzarskie **Skóry królicze**	**BN-86** **7732-03** Zamiast BN-79/7732-03 Grupa katalogowa 1121

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wyprawione skóry królicze, naturalne, barwione i uszlachetnione przeznaczone do celów futrzarskich.

1.2. Określenia — wg PN-85/P-22303.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział i oznaczenie — wg KTM dla podbranży 2215-11 i 2216-14, uzupełnione nazwą, numerem wielkości wg tabl. 1 i numerem normy.

2.2. Przykład oznaczenia, wyrobu garbarskiego (221), skóry futrzarskiej wyprawionej (5), ze zwierzęcia pospolitego (–11), króliczej (4), białej (01), całej (1-00), o liczbie kontrolnej (1), o powierzchni powyżej 8 dm^2 (1):

KTM 2215-114-011-001
SKÓRA KRÓLICZA 1 BN-86/7732-03

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Wymagania ogólne dotyczące okrywy włosowej. Okrywa włosowa powinna być puszysta, sprężysta, dobrze wyczesana i oczyszczona z tłuszczu, pyłu, trocin i innych zanieczyszczeń. Sposób wykończenia, wysokość i barwa okrywy włosowej powinny być zgodne z zatwierdzonym wzorem.

3.2. Wymagania ogólne dotyczące tkanki skórnej. Tkanka skórna powinna być miękka, pulchna i ciągliwa. Mizdra powinna być oczyszczona z warstwy podskórnej i prawidłowo natłuszczona. Skóry ścieniane nie powinny mieć otwartych cebulek włosowych. Szwy skór reperowanych przez wstawianie kawałków lub zszywanie powinny zawierać 5 ÷ 7 ściegów na 1 cm długości, bez przychwyceń włosów, przepuszczeń i przecięć skóry. Wysokość szwu nie powinna przekraczać 1,5 mm.

3.3. Wielkość skór — wg tabl. 1.

Tablica 1

Rodzaj skór i oznaczenie wg KTM	Numer wielkości	Skóry całe	Grzbiety
		powierzchnia, dm^2	
Naturalne 2215-11	1 2	powyżej 8 5 ÷ 8	powyżej 5 3 ÷ 5
Barwione 2216-14	1 2	powyżej 7 4 ÷ 7	powyżej 4 3 ÷ 4
Powierzchnię skóry należy obliczać w dm^2, mnożąc długość skóry (od krawędzi części karkowej do nasady ogona) przez szerokość mierzoną w połowie długości.			

3.4. Wymagania fizykochemiczne — wg tabl. 2.

Tablica 2

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość wskaźnika	Metoda badania wg
1	Zawartość wody, nie więcej niż	%	16	PN-74/P-22110
2	Zawartość tłuszczu niezwiązanego	%	4 ÷ 16	PN-74/P-22114
3	Wartość pH wyciągu wodnego	—	3,5 ÷ 7,0	PN-74/P-22121
4	Liczba dyferencji, nie większa niż	—	0,7	PN-74/P-22121
5	Temperatura skurczu, nie mniej niż	°C	60	PN-74/P-22152
6	Siła zrywająca próbkę o szerokości 10 mm wyciętą wzdłuż skóry, nie mniej niż	daN	5,0	PN-70/P-22131

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Skórzanego
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Włókiennictwa
dnia 17 stycznia 1986 r. jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 9/1986 poz. 18)

WYDAWNICTWA NORMALIZACYJNE „ALFA" 1986. Druk. Wyd. Norm. W-wa. Ark. wyd. 0,45 Nakł. 1000+55 Zam. 1215/86 Cena zł 18,00

cd. tabl. 2

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość wskaźnika	Metoda badania wg
7	Wydłużenie maksymalne, nie mniej niż	%	35	PN-70/P-22131
8	Zawartość składników szkodliwych dla zdrowia	niedopuszczalne		PN-74/P-22159
9	Odporność wybarwienia okrywy włosowej i tkanki skórnej (w przypadku wykończenia na welur) na tarcie na sucho i na mokro, nie mniej niż	stopień szarej skali na materiale trącym	3	PN-63/P-04906 PN-63/P-04907 przy 10-krotnym potarciu tkaniny w kolorze kontrastującym
10	Trwałość osadzenia włosów	włosy nie powinny wychodzić przy lekkim pociągnięciu kępki ujętej opuszkami kciuka i palca wskazującego. Dopuszcza się wychodzenie pojedynczych włosów przy potarciu okrywy włosowej dłonią		

Pobieranie próbek — wg PN-74/P-22300.

Wartości składników chemicznych podano w przeliczeniu na 16% wilgotności skóry. Badania należy wykonywać w toku przygotowania produkcji oraz w przypadku zmian techniczno-technologicznych, jak również w przypadkach wątpliwych lub spornych.

3.5. Wymagania dotyczące profilu skóry. Skóry przekazywane do obrotu w sztukach powinny mieć prawidłowy profil charakterystyczny dla danego rodzaju i wielkości. W przypadku naruszenia profilu skóry należy określić ubytek jej części przez odtworzenie powierzchni skóry o prawidłowym profilu i odjęcie faktycznej powierzchni ocenianej skóry.

3.6. Podział na gatunki

3.6.1. Wymagania dotyczące jakości okrywy włosowej — wg tabl. 3.

Tablica 3

Kategoria okrywy włosowej	Charakterystyka okrywy włosowej	Gatunek
1	Okrywa włosowa dojrzała, włosy pokrywowe wykształcone. Podszycie w części grzbietowej średnio gęste lub gęste. Dopuszcza się skóry z mniej wykształconymi włosami pokrywowymi w części brzusznej i na bokach	I
2	Okrywa włosowa nie całkowicie dojrzała lub przejrzała. Włosy pokrywowe nie w pełni wykształcone, z kępkowymi niedorostami lub przerostami. Podszycie w części grzbietowej średnio gęste, a na brzusznej rzadkie	II i III

3.6.2. Wady policzalne określane powierzchniowo

Wady okrywy włosowej

a) częściowy brak włosów puchowych lub ościstych,
b) łysina,
c) molowatość,
d) nierównomierne ostrzyżenie lub wyepilowanie,
e) plamy i zacieki,
f) sfilcowanie (spilśnienie),
g) ślady reperacji,
h) wytarcia,

Wady tkanki skórnej

a) dziura,
b) kruchość miejscowa,
c) niewłaściwa reperacja,
d) przecięcie,
e) rozdarcie,
f) wychwyt,
g) zacięcie powyżej $^1/_2$ grubości tkanki,
h) zrogowacenie miejscowe.

Jednostką pomiaru wad policzalnych jest cm^2. Za powierzchnię uszkodzoną należy przyjąć powierzchnię prostokąta opisanego na wadzie lub wadach. Linię prostokąta należy tak prowadzić, aby przebiegała w odległości nie większej niż 3 mm od krawędzi wady.

Wady policzalne, znajdujące się w odległości mniejszej niż 3 cm jedna od drugiej, należy traktować jako jedną wadę (objętą jednym prostokątem). Całkowitą powierzchnię wad należy obliczać przez dodanie wszystkich powierzchni wad na ocenianej skórze i po zaokrągleniu ustalić w dm^2. Następnie należy obliczyć % powierzchni wad w stosunku do rzeczywistej powierzchni ocenianej skóry.

3.6.3. Wady niepoliczalne, niedopuszczalne i dopuszczalne — wg tabl. 4.

Tablica 4

Lp.	Nazwa wady	Gatunek		
		I	II	III
	Wady okrywy włosowej			
1	Matowość włosa	x	x	—
2	Nierównomierność barwy	x	x	—
3	Niewyraźny druk	x	x	—
4	Niewłaściwy układ wysokości włosa	x	—	—
	Wady tkanki skórnej			
5	Źle wykończona mizdra	x	x	—
6	Sztywność do 60% powierzchni skóry	x	x	—
7	Pękanie warstwy licowej do 30% powierzchni skóry	x	x	—

Znak x oznacza wadę niedopuszczalną w danym gatunku.
Znak — oznacza wadę dopuszczalną w danym gatunku.

3.6.4. Ustalenie gatunku skóry. Skóry odpowiadające wymaganiom wg 3.1 ÷ 3.5, oceniane wg 3.6.1, 3.6.2 i 3.6.3, dzieli się na trzy gatunki, przy czym powierzch-

nia objęta wadami wymierzalnymi nie może wynosić więcej niż:

w gatunku I — 20%,
w gatunku II — 40%,
w gatunku III — 60%

całkowitej rzeczywistej powierzchni skóry.

W przypadku gdy skóra ma wady nie objęte normą, o zaliczeniu skóry do gatunku decyduje dostawca w porozumieniu z odbiorcą.

3.7. Znakowanie — wg BN-76/7730-02.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Pakowanie, przechowywanie i transport — wg BN-76/7730-02.

5. BADANIA ODBIORCZE

Badania odbiorcze obejmują 100-procentowe organoleptyczne sprawdzenie partii w dostawie, dotyczące zgodności zakwalifikowania skór do gatunku i wielkości. W przypadkach wątpliwych lub spornych należy wykonać badania fizyczne lub chemiczne w odniesieniu do wskaźnika, którego wątpliwość lub spór dotyczy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Skórzanego, Łódź.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-79/7732-03

a) uproszczono podział na wielkości skór,

b) wprowadzono wymagania dotyczące jakości okrywy włosowej skór zaliczanych do gatunków,

c) zmieniono wartości niektórych wskaźników fizykochemicznych,

d) zmieniono tablicę zawierającą wady niepoliczalne.

3. Normy związane

PN-85/P-22303 Skóry wyprawione futrzarskie. Terminologia

BN-76/7730-02 Skóry futerkowe wyprawione. Cechowanie, pakowanie, przechowywanie i transport

Pozostałe normy związane podano w tabl. 2.

4. Symbol wg KTM — 2215-11 i 2216-14.

5. Autor projektu normy — dr inż. Tadeusz Sadowski — Krakowskie Zakłady Futrzarskie, Kraków.